

OULU

Nuoret ja sosiaalinen media

Marko "Masco" Seppälä & Kosti Pasanen
Move - Monialainen verkkonuorisotyön hanke
Oulun kaupunki, sivistys- ja kulttuuripalvelut

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa

EU:lta

2007-2013

POHJOIS-POHJANMAA

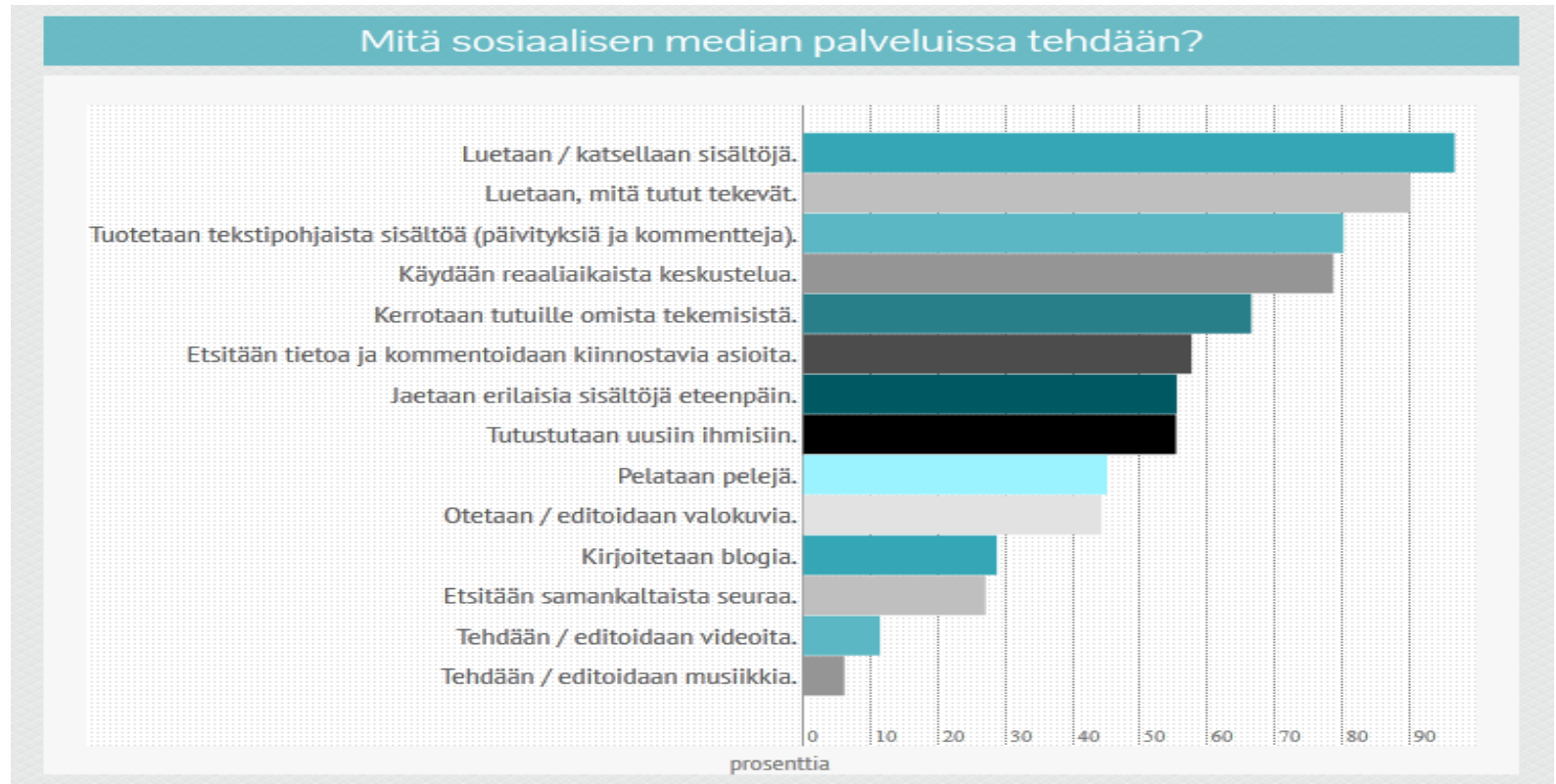
Council of Oulu Region

Nuoret ja internet

- Aikuiset mieltävät internetin usein erillään muusta maailmasta; **nuorilla tätä rajaa ei ole**
  - Internet koetaan vain jatkeeksi muuhun maailmaan ja elämään, tärkeänä osana ja yhtenä tilana muiden joukossa

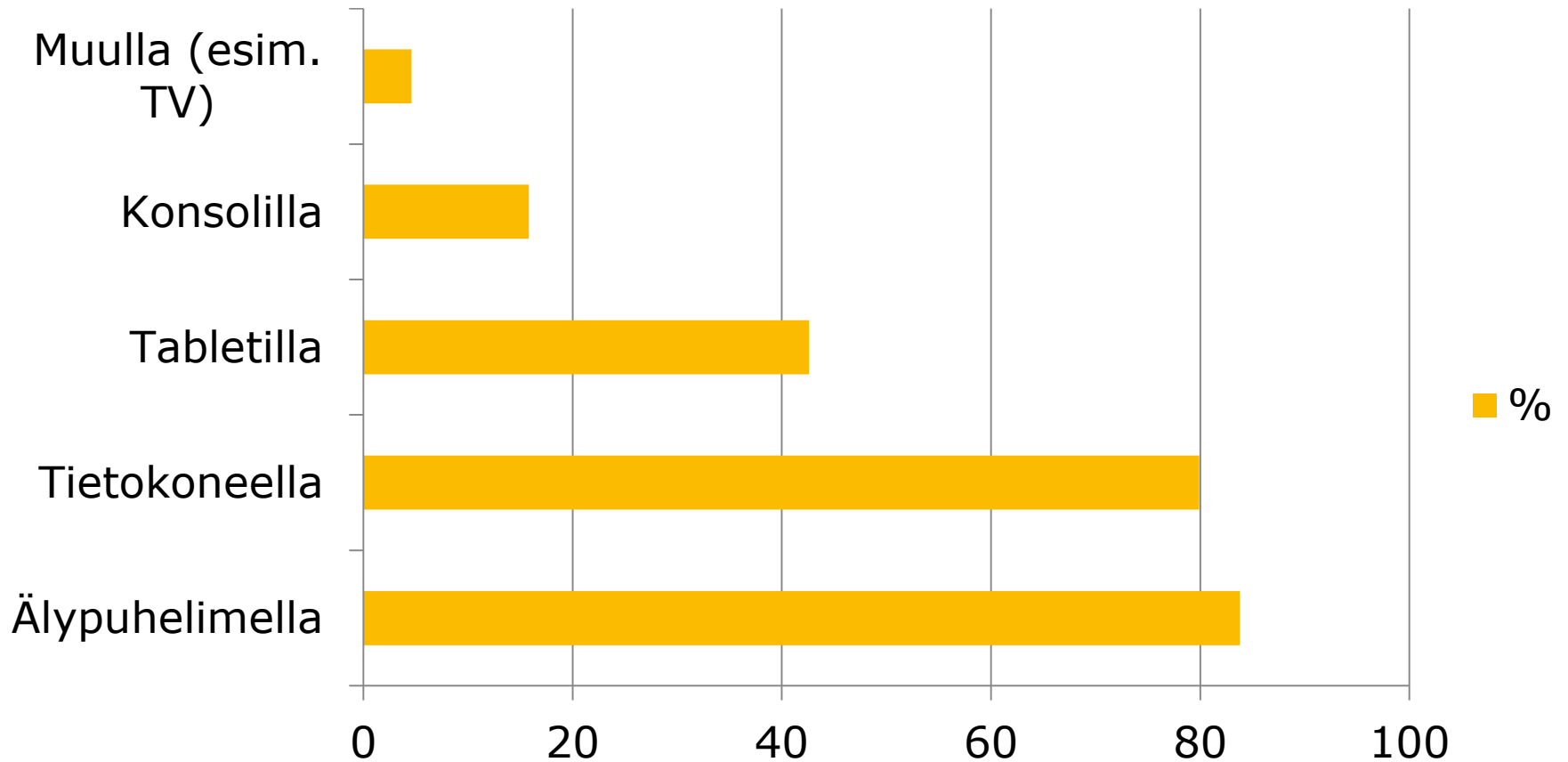
Lähde: Mika Joensuu Hyvinkään
nuorisopalvelut

Mitä somessa tehdään?

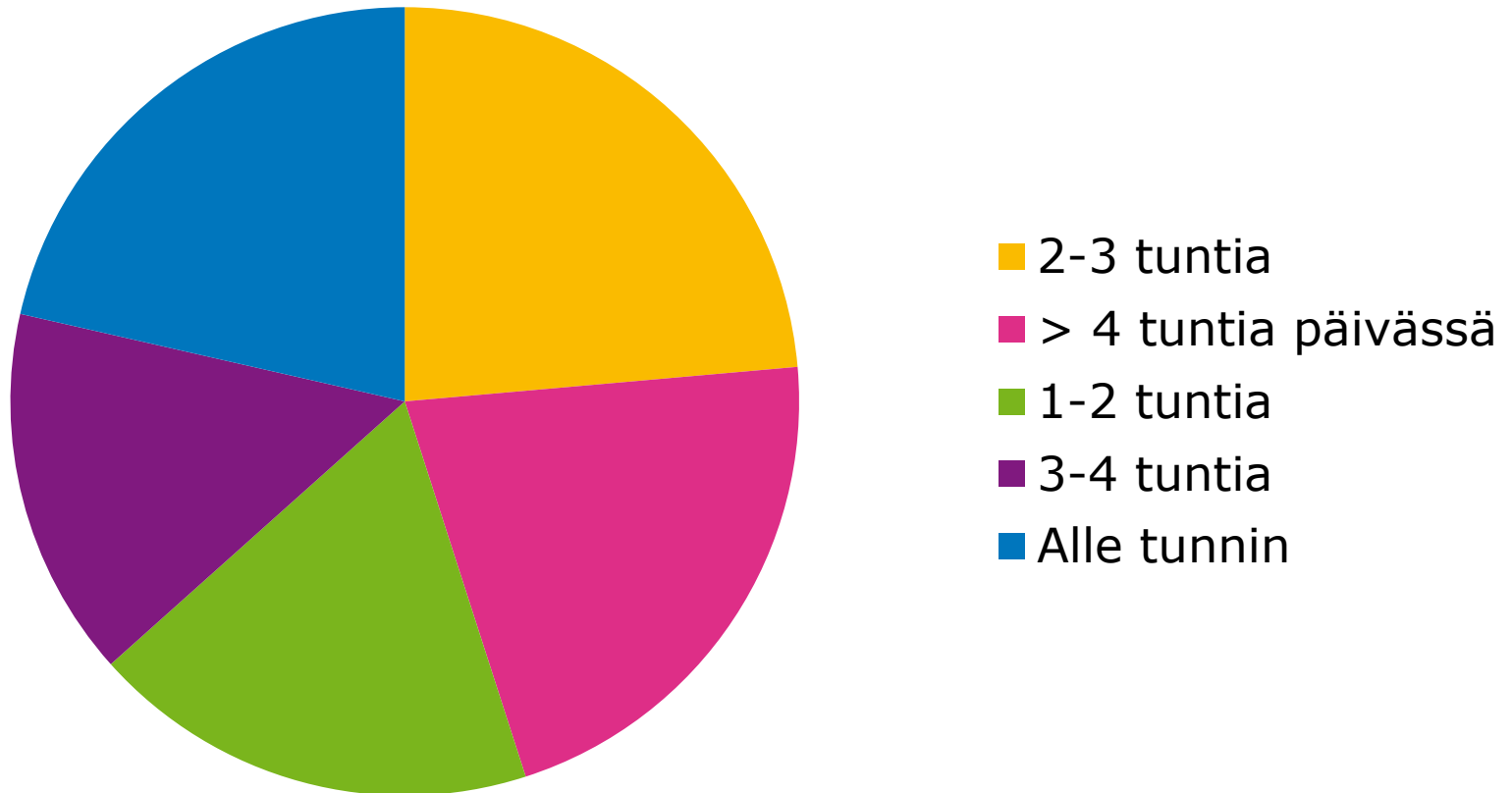
Sosiaalinen media tarkoittaa verkkoviestintäympäristöjä, joissa jokaisella käyttäjällä tai käyttäjäryhmällä on mahdollisuus olla aktiivinen viestijä ja sisällöntuottaja tiedon vastaanottajana olon lisäksi.

Millä laitteella käytät nettiä?

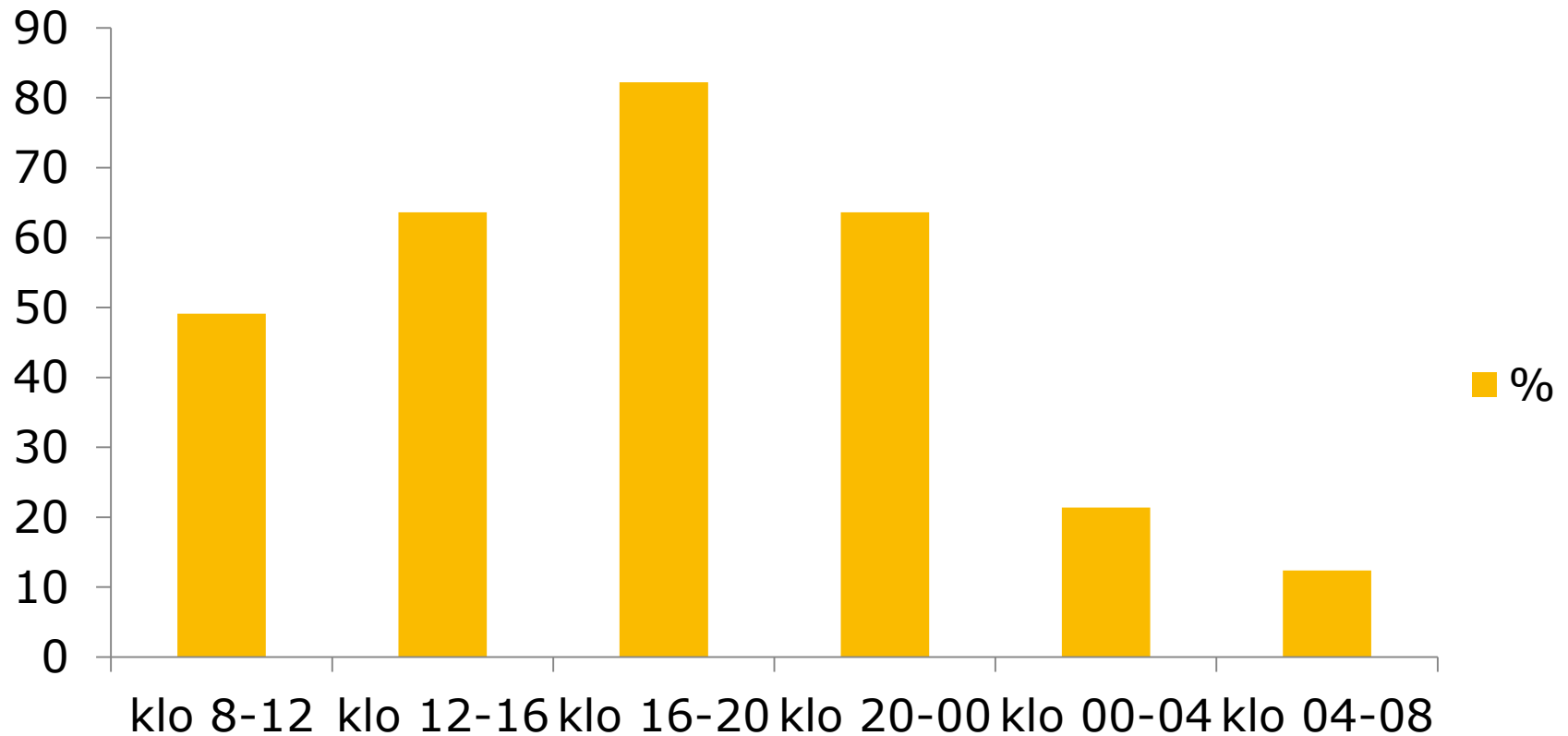
Lähde: NettiNappi-kyselyn tulokset 2014

Kuinka paljon käytät nettiä päivässä?

Lähde: NettiNappi-kyselyn tulokset 2014

Milloin käytät nettiä?

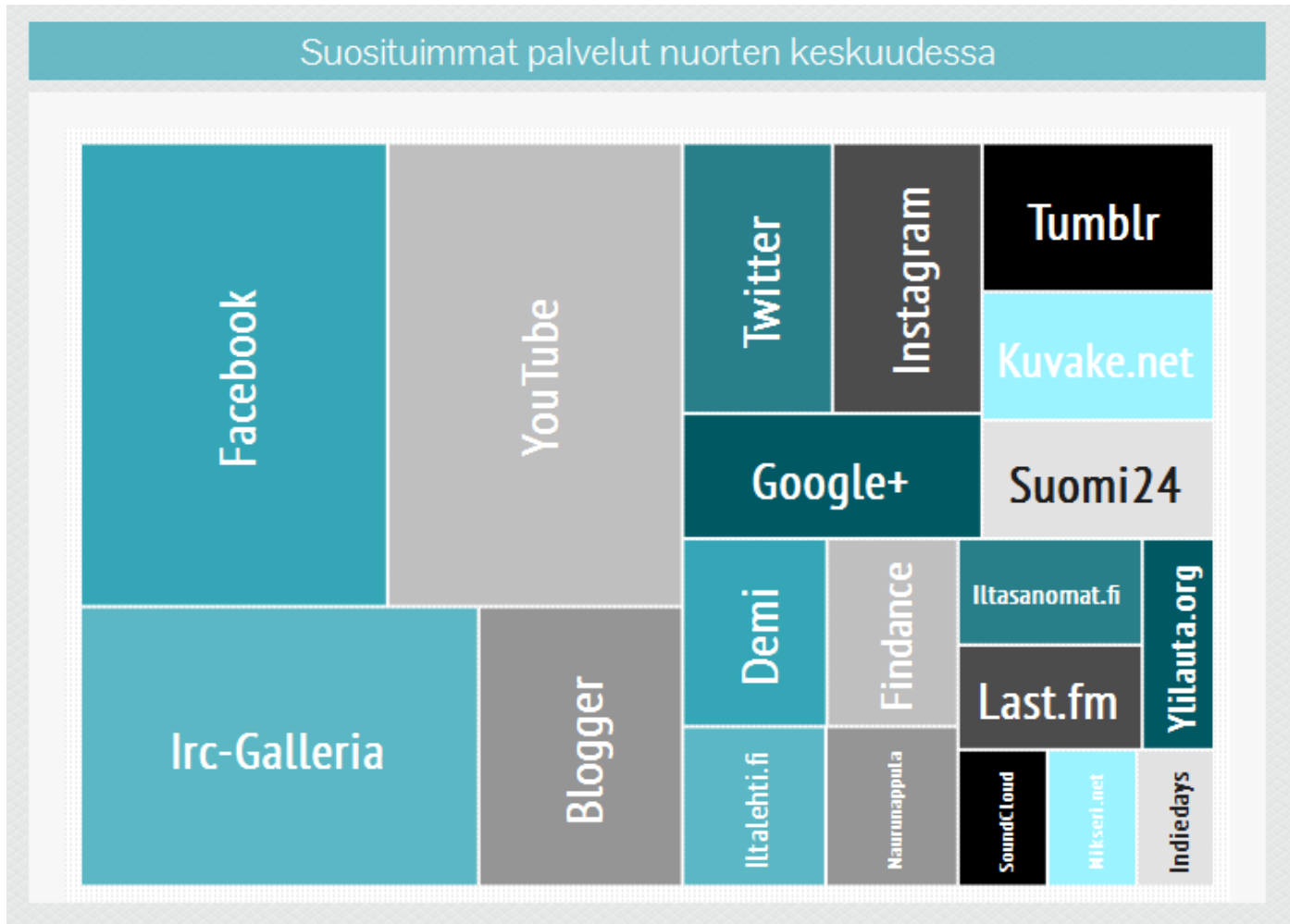

Netinkäyttö painottuu koulun jälkeiselle ajalle. Älypuhelisten käyttö laajentaa käyttöaikaa, sillä ne ovat koko ajan verkossa.

Lähde: NettiNappi-kyselyn tulokset 2014

Nuorten käyttämät palvelut

Top 10 somepalvelut Oulussa 2014

Whatsapp Steam

Instagram Kik

Facebook

Ask.fm Youtube

Tumblr Twitter

Snapchat

Lähde: NettiNappi-kyselyn tulokset 2014

Yleisiä tapoja kiusata netissä

- Perättömät juorut (leviävät erittäin helposti todella suurelle yleisölle).
- Pilkkaavat kommentit (mistä tahansa: ulkonäöstä, uskonnosta, äänestä, seksuaalisuudesta, harrastuksista, kavereista...)
- Kuvien muokkaaminen typeriksi/ikäviksi/kyseenalaisiksi
- Kuvien käyttäminen salaa (otetaan salaa kuvia/videota toisesta tai käytetään salaa toisen ottamia kuvia ja julkaistaan niitä luvatta. Videoidaan toisen ihmisen fyysistä satuttamista ja levitetään videota netissä)

Yleisiä tapoja kiusata netissä

- Käytetään toisen salasanoja jotka on saatu itse uhrilta kysymällä tai varastettu/kiristetty
- Esiinnyttään toisen nimissä (= identiteettivarkaus)
- Syrjintä nettikeskusteluissa tai esimerkiksi nettipeliyhteisöissä. Ei hyväksytä keskusteluryhmään eikä kutsuta mukaan

Kiusaamisrikokset

Yleisimmät nimikkeet:

- Kunnianloukkaus

Valheellinen tieto tai vihjaus toisesta siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vahinkoa tai kärsimystä loukatulle (ent. herjaus)

- Yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen

Totuudenmukainen, yksityiselämää koskeva tieto, vihjaus tai kuva, joka levitetään joukkotiedotusvälineessä tai muutoin lukuisten saataville

- Laiton uhkaus

Uhkaus on mielikuvan herättämistä pahasta, jonka uhkaaja itse tai jonkun toisen välityksellä aikoo toteuttaa ja myös kykenee toteuttamaan

Lähde: Nettipoliisi Jarno Saarinen

Kiusaamisrikokset

- Vainoaminen

Joka toistuvasti uhkaa, seuraa, tarkkailee, ottaa yhteyttä tai muuten näihin rinnastettavalla tavalla oikeudettomasti vainoaa toista siten, että se on omiaan aiheuttamaan vainotussa pelkoa tai ahdistusta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä yhtä ankaraa tai ankarampaa rangaistusta, vainoamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

- Viestintärauhan rikkominen

Joka häirintätarkoituksessa toistuvasti lähettää viestejä tai soittaa toiselle siten, että teko on omiaan aiheuttamaan tälle huomattavaa häiriötä tai haittaa, on tuomittava viestintärauhan rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lähde: Nettipoliisi Jarno Saarinen

Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö netissä

- Viestit
  - Seksuaalisväritteisten viestien ja sähköpostien lähettäminen lapselle
  - Samanaikaisesti tekijä saattaa syyllistyä myös muihin seksuaalirikoksiin
  - Reaaliaikaista tai myöhemmin luettavaksi tarkoitettu viestittely
  - Lähes aina yksityisviestejä
- Kuvat ja videot
  - Seksuaalisväritteisten kuvien ja videoiden lähettäminen tai vastaanottaminen uhrin tai tekijän toimesta

Lähde: Nettipoliisi Jarno Saarinen

Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö netissä

- Reaaliaikainen webkamerayhteys
- Yleisin alkutilanne on sellainen, jossa tekijä löytää uhrin yhteisöpalvelussa ja pyytää häntä sellaiseen palveluun, jossa webkamerayhteys on mahdollinen
- Alastoman tai kevyesti verhotun vartalon tai sukupuolielimen esittely tekijän tai uhrin toimesta
- Masturbointi tekijän tai uhrin toimesta

- Sextortion
- Pitää sisällään monenlaisia tekoja, joissa yhteistä on kohteen kiristäminen tavalla, jolla tekijä saa seksuaaliset halunsa tyydytettyä
- Osa teoista johtaa fyysisiin tapaamisiin

Lähde: Nettipoliisi Jarno Saarinen

Ohjeita vanhemmille/huoltajille

- Avoin keskustelu nuoren kanssa
- Kuuntele, yritä ymmärtää, älä päsmäröi, ellei ole tarvetta!
- Älä suuretele/pahenna asioita!

- Tekstarit/viestit saa lukea
- Jos epäilee lapsen joutuneen rikoksen kohteeksi
- Jos epäilee lapsen olevan rikoksen tekijä
- Jos herää perusteltu lastensuojelullinen huoli lapsesta
- Maalaisjärki + vilpitön mieli + järkevät perustelut = olet "kuivilla"

Lähde: Nettipoliisi Jarno Saarinen

Yhteystiedot:

Marko "Masco" Seppälä
Projektipäällikkö
Move – Monialainen verkkonuorisotyön hanke
Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut
Puh: 044-7038279
E-Mail: marko.seppala@ouka.fi
Twitter: @MascoOuka

Kosti Pasanen
Projektisuunnittelija
Move – Monialainen verkkonuorisotyön hanke
Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut
Puh: 044-7038321
E-Mail: kosti.pasanen@ouka.fi
Twitter: @KostiOuka

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

OULU

